

**REKENKAMER
COMMISSIE**

022425

Raad 20 DEC. 2011

Beh. Ambt.:
Streefdat.:
Afschr.:
BVO.:

Onderwerp: Jaarplan 2012 Rekenkamercommissie Woerden

Uw kenmerk: 11.022425

Uw kenmerk: RKC-2011-090-U

Datum: 20 december 2011

Gemeente Woerden 11.022425

Registratiedatum: 20/12/2011

Behandelend afdeling

Afgehandeld door/op:

Geachte raadsleden,

Graag bied ik u bij deze het Jaarplan 2012 van de rekenkamercommissie aan. Het Jaarplan is opgesteld na een consultatie van raadsleden in september 2011, op basis van signalen van inwoners van Woerden en uit een inventarisatie van ideeën van de leden van de rekenkamercommissie.

Vanuit 2011 lopen er nog twee onderwerpen door in 2012. Dit zijn:

- het vervolgonderzoek Verbonden Partijen
- het onderzoek naar de stand van zaken vorming Centrum voor Jeugd en Gezin.

Daarnaast voert de rekenkamercommissie in 2012 een groot onderzoek en één vooronderzoek uit. Het grote onderzoek betreft de ontwikkeling van de woningbouwlocatie Defensie-eiland, vanuit de optiek beheersing grote projecten. Daarnaast zal een vooronderzoek plaatsvinden op het gebied van ruimtelijke ordening en vergunningverlening. Een korte omschrijving van elk onderzoek is opgenomen in het bijgevoegde Jaarplan..

In opdracht van de minister van Binnenlandse Zaken heeft het bureau Berenschot in 2011 een evaluatieonderzoek van de provinciale en gemeentelijke rekenkamers uitgevoerd. U vindt een deel van de uitkomsten van dit onderzoek in § 6 van dit Jaarplan. De rekenkamercommissie wil graag met de raad in gesprek over de vraag in hoeverre de *algemene* aanbevelingen van dat onderzoek op de Woerdense situatie van toepassing zijn en heeft de griffier gevraagd daarvoor vroeg in 2012 een bijeenkomst te beleggen. Voor die bijeenkomst zal ook het Jaarplan 2012 en het Jaarverslag 2011 van de rekenkamercommissie worden geagendeerd.

Namens de Rekenkamercommissie Woerden,
met vriendelijke groet,

D. van der Staaij, voorzitter

Jaarplan 2012

Jaarplan 2012 Rekenkamercommissie Woerden

1. Doel en werkwijze van de rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie is per 1 april 2004 ingesteld door de gemeenteraad. Sinds eind 2006 bestaat de rekenkamercommissie uit vijf externe leden.

De rekenkamercommissie voert onafhankelijk onderzoek uit dat bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van het openbaar bestuur en van de gemeentelijke organisatie. De rekenkamercommissie onderzoekt onderdelen van het gemeentelijke beleid en de gemeentelijke organisatie en richt zich daarbij op de aspecten doeltreffendheid, doelmatigheid, rechtmatigheid en bedrijfsvoering. De uitkomsten van de onderzoeken beogen bij te dragen aan de kaderstellende en controlerende taak van de gemeenteraad.

De 'Werkwijze Rekenkamercommissie Woerden' van juli 2008 geeft weer hoe de rekenkamercommissie te werk gaat. Deze werkwijze is te vinden op de internetpagina van de rekenkamercommissie (www.woerden.nl) en bevat onder meer een huishoudelijk reglement, een beschrijving van de taken en een uitwerking van het onderzoeksproces.

Omdat de onderzoekscapaciteit – in menskracht en budget - van de rekenkamercommissie beperkt is (zie § 5 van dit jaarplan) moeten keuzes worden gemaakt bij de onderzoeksonderwerpen. In de werkwijze staan de criteria vermeld die de rekenkamercommissie daarbij gebruikt, zoals het bestuurlijk belang (gelet op de prioriteiten binnen het gemeentelijke beleid), het maatschappelijk belang en het financiële belang.

Dit jaarplan beschrijft welke onderzoeken de rekenkamercommissie in 2012 uit wil gaan voeren en met welke andere instrumenten zij wil bijdragen aan de hierboven genoemde doelen, gegeven de haar ter beschikking staande middelen.

2. Onderzoeken in 2012

2.1 Doorlopende onderzoeken

Eind 2011 heeft de rekenkamercommissie nog twee onderzoeken onder handen:

- Vervolgonderzoek Verbonden Partijen en
- Stand van zaken invoering Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

Vervolgonderzoek Verbonden Partijen

In de 'Werkwijze' is opgenomen dat van elk uitgevoerd onderzoek na enkele jaren wordt nagegaan of het rapport effect heeft gehad (of de aanbevelingen zijn uitgevoerd).

In 2011 is gestart met het vervolgonderzoek Verbonden Partijen. Het oorspronkelijke onderzoeksrapport is van eind 2007. De rekenkamercommissie heeft besloten om dit vervolgonderzoek uit te breiden met het onderzoeken van een relevante casus, te weten de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). Het onderzoek zal naar verwachting in juni 2012 aan de raad aangeboden worden.

Onderzoek invoering Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

In 2011 is gestart met het onderzoek naar de invoering van het CJG in Woerden. Het onderzoek wordt met eigen onderzoekscapaciteit samen met de Algemene Rekenkamer uitgevoerd. Het onderzoeksrapport zal naar verwachting in april 2012 aan de raad aangeboden worden.

2.2 Nieuwe onderzoeken

In het kader van de bezuinigingen is het jaarlijkse budget van de rekenkamercommissie met ingang van 2011 met € 20.000 verminderd. Daardoor is er in 2012 slechts één groot onderzoek – Defensie-Eiland - gepland. Het na aanbesteding van dat onderzoek nog resterende bedrag is dan beschikbaar voor aanvullende inhuur van onderzoekscapaciteit, bijvoorbeeld voor kort onderzoek (quick scan) voor een Rekenkamerbrief aan uw raad (zie § 3 Monitoren hierna). Een vooronderzoek naar vergunningverlening kan naar verwachting met eigen onderzoekscapaciteit worden uitgevoerd. Hieronder een korte toelichting op beide genoemde onderzoeken.

Defensie-Eiland

In 2011 heeft een vooronderzoek naar het onderwerp Defensie-Eiland plaatsgevonden op basis van een checklist voor Grote Projecten. Gekeken is naar aspecten als wijze van besluitvorming, risicobeheersing, ramingen en verloop aanbesteding, waarbij als onderzoeksthema's naar voren kwamen: besluitvorming, risicoanalyse, projectmatige aanpak van het onderwerp, exploitatieverlies, mate van realiteit van de planning, werken met scenario's en waarborging van de rol van de raad (informatievoorziening aan de raad). In haar vergadering van 4 oktober 2011 heeft de rekenkamercommissie besloten, mede op verzoek van de raad, om naar dit onderwerp een groot onderzoek uit te gaan voeren. Door de budgetkorting kon er in 2011 geen groot onderzoek meer gestart worden. De start van dit onderzoek is voorzien voor eind maart 2012.

Vooronderzoek vergunningverlening

De rekenkamercommissie is voornemens in de loop van 2012 een vooronderzoek uit te voeren op het gebied van ruimtelijke ordening en vergunningverlening. Hierbij zal het proces nader worden gezien aan de hand van enkele relevante casussen. De rekenkamercommissie voert dit vooronderzoek uit naar aanleiding van signalen die uit de Woerdense gemeenschap bij de rekenkamercommissie zijn afgegeven.

3. Overige activiteiten van de rekenkamercommissie

Monitoren

De leden van de rekenkamercommissie monitoren ieder een specifiek terrein van het gemeentelijke beleid. Voor het monitoren worden beleidsnota's, notulen van raads- en commissievergaderingen, vaktijdschriften en andere relevante documenten doorgenomen. Voorts wonen commissieleden periodiek raads- of commissievergaderingen bij. Op basis hiervan geeft de rekenkamercommissie als zij daartoe aanleiding vindt incidentele adviezen aan de gemeenteraad.

Daarnaast is het monitoren van belang voor de selectie van onderzoeksonderwerpen en het formuleren van onderzoeksopdrachten. Naar aanleiding van in 2011 verricht vooronderzoek zal dit in 2012 met name voor Wijkgericht werken plaatsvinden. Ook worden daarvoor incidenteel gesprekken gevoerd met ambtenaren en bestuurders van de gemeente.

Communicatie intern en extern

Met de inwoners

De rekenkamercommissie hecht veel waarde aan een goede interne en externe communicatie. Zo houdt de commissie de inwoners op de hoogte van haar activiteiten door het actueel houden van haar pagina op de gemeentelijke website en door publicaties op de informatiepagina van de gemeente in de Woerdense Courant. Meestal brengt de rekenkamercommissie over een uitgebracht onderzoek een persbericht uit.

Met de raad

De rekenkamercommissie rapporteert haar onderzoeksbevindingen aan de raad. Het is belangrijk te weten wat er leeft in de raad en welke verwachtingen de raad heeft van (de onderzoeken van) de rekenkamercommissie. Jaarlijks wordt in een rondetafelgesprek met raadsleden gesproken over mogelijke onderzoeksonderwerpen.

Met bestuurders en de ambtelijke top

Verder onderhoudt de rekenkamercommissie, vooral via zijn voorzitter, periodiek contact met de ambtelijke top, met de bestuurders (burgemeester en de wethouders). Het onderzoeksproces wordt periodiek geëvalueerd met onder meer de gemeentesecretaris en één keer per twee jaar met het college.

Contacten met andere rekenkamer(commissie)s

De rekenkamercommissie vindt het van belang goed contact te hebben met andere rekenkamers of rekenkamercommissies. Via diverse kanalen vindt onderlinge informatie-uitwisseling plaats. Zo wordt ook in 2012 een aantal landelijke en/of regionale bijeenkomsten bijgewoond. Tevens is de commissie lid van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVVR). De secretaris woont de vergaderingen van de Kring van Secretarissen bij.

4. Ontwikkelingen in de samenstelling van de rekenkamercommissie

De Rekenkamercommissie Woerden bestaat uit vijf externe leden, onder wie de voorzitter, allen benoemd voor een termijn van zes jaar. Voor twee leden loopt in 2012 de (eerste) benoemingstermijn van zes jaar af.

5. Beschikbare middelen

Voor het uitvoeren van de hiervoor genoemde activiteiten (§ 2 en § 3) heeft de rekenkamercommissie ter beschikking:

- de inzet van haar (vijf) leden;
- de inzet van de secretaris/onderzoeker
- het door de raad gevoteerde budget.

De vijf leden geven in commissieverband inhoud aan de onderzoekstaak van de rekenkamercommissie (ter versterking van de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad). Zij inventariseren mogelijk te onderzoeken onderwerpen van gemeentelijk beleid, selecteren daaruit en besluiten in gezamenlijkheid tot het daadwerkelijk (doen) uitvoeren van onderzoeken.

Verder begeleiden zij bij toerbeurt de uitvoering van onderzoeken en nemen het initiatief bij het trekken van conclusies en het formuleren van aanbevelingen (primaatouderschap).

In de uitvoering van haar taak wordt de commissie voor 20 uur per week (vanuit de griffie) ondersteund door een secretaris/onderzoeker. De kosten worden gedekt vanuit de post 'Ondersteuning van de Raad, personele kosten'.

Voor de onderzoeken en de overige activiteiten is in 2012 een budget beschikbaar van € 45.500, als volgt te verdelen.

Vergoedingen leden	€ 14.200 ¹
Onvoorzien/overige kosten	€ 3.500
Voor extern onderzoek	€ 27.800
Totaal 2012	€ 45.500

6. Positionering rekenkamercommissie

In opdracht van de minister van Binnenlandse Zaken heeft het bureau Berenschot een evaluatieonderzoek van de provinciale en gemeentelijke rekenkamers uitgevoerd. De minister heeft het eindrapport van dat onderzoek op 16 augustus 2011 aan de Tweede Kamer aangeboden. Een standpunt van de minister laat op de datum van vaststelling van dit jaarplan nog op zich wachten.

Het 'Berenschotrapport' besluit met tien (algemene) aanbevelingen, waarvan er vier gericht zijn aan rekenkamer(commissie)s en drie aan gemeenteraden, zie onderstaand kader (nummering conform het Berenschotrapport).

Aanbevelingen aan rekenkamer(commissie)s

3. Investeer in de relatie met de raad. Loop met haar kritisch de procesgang rond onderwerpkeuze en de uitvoering van de onderzoeken door en pas de procedures eventueel met een 'open blik' aan.
4. Maak de doorlooptijd van het gehele proces korter door de onderzoeken en de rapportage goed te plannen en de procesgang eventueel anders in te richten.
5. Vergroot de meerwaarde door de onderzoeken breder in te bedden zodat de effecten verder strekken dan alleen het onderzochte onderwerp.
6. Experimenteer met andere vormen van onderzoek en kies af en toe ook voor politiek spannende onderwerpen.

Aanbevelingen aan gemeenteraden

7. Zorg voor een formele en eenduidige verbinding met de rekenkamercommissie zodat deze de aansluiting met de raad kan maken.
8. Ga met de rekenkamercommissie in gesprek over de wijze waarop de meerwaarde nog meer tot uiting kan komen.
9. Waak voor het ontstaan van een sector 'Rekenkamers'. Het lidmaatschap of voorzitterschap van een rekenkamer moet geen profemie worden (maar wel professioneel worden ingevuld).

¹ Dit bedrag is een schatting. Afhankelijk van de eventuele indexering door het Ministerie van BZK kan deze vergoedingenpost in 2012 hoger of lager uitvallen.

De rekenkamercommissie wil graag met de raad in gesprek over de vraag in hoeverre deze *algemene* aanbevelingen op de Woerdense situatie van toepassing zijn en heeft de griffier gevraagd daarvoor vroeg in 2012 een bijeenkomst te beleggen.

Naar aanleiding van de aanbevelingen heeft de rekenkamercommissie zichzelf voor 2012 tot doel gesteld om

- extra aandacht te schenken aan de doorlooptijd van haar onderzoeken en
- de impact van haar werkzaamheden met behulp van (proces)indicatoren beter zichtbaar te maken.

Woerden, 13 december 2011